

Lausunto

19.01.2022

Asia: VN/29942/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Manner-Suomen vesiviljelystrategiaksi 2030

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Vesiviljelystrategian keskeinen tavoite on kestävä kasvun vauhdittaminen ja sen päämääränä on saada markkinoille korkealaatuisia ja kestävästi tuotettuja elintarvikkeita. Eläinten hyvinvointi on nostettu strategiassa keskeiseen asemaan. Pidämme tätä erittäin kiitettävänä ja tärkeänä askeleena.

Eläinsuojelullisesta näkökulmasta katsottuna tuotantokalojen kasvatusolosuhteissa ja -käytännöissä on paljon parannettavaa. Kognitiokykyisten, tiedostavien ja tuntevien kalojen kasvuolosuhteet ovat hyvin monotoniset, eikä istukastuotannossa hyviä kokemuksia antaneita virikemetodeita ole hyödynnetty kasvatuksessa nimeksikään. Kalojen optimaalisen kasvatustiheyden löytäminen on osoittautunut haastavaksi, eikä luomutuotantoa ole saatu suuresta potentiaalista ja kysynnästä huolimatta polkaistua käyntiin. Lisäksi valtaosa Suomen viljelylaitosten kaloista tainnutetaan yhä epäeettiseksi todetulla hiilidioksidilla.

Nyt vaikuttaa kuitenkin siltä, että kalojen hyvinvointi on tulossa aivan uudella tavalla osaksi kestävä kehityksen agenda. Nyt lausunnolla olevassa vesiviljelystrategiassa strategiset valinnat ovat: 1. Kilpailukykyinen ja kasvuun kannustava toimintaympäristö 2. Kestävyys ja vastuullisuus 3. Kalojen hyvinvointi ja terveys. Olemme erittäin tyytyväisiä, että kalojen hyvinvointi on otettu osaksi strategisia valintoja. Tämä on merkittävä suunnanmuutos kohti kestävämpää ja eettisempää kalojen kasvatusta.

Strategisten valintojen mukaiset välittömästi käynnistettävät toimenpiteet sisältävät kestävyiden ja vastuullisuuden osalta toimia luonnonmukaisen vesiviljelyn kehittämiseksi. Tämä voi olla merkittävä askel kalojen hyvinvoinnin kehittämiseksi, sillä luomutuotannossa kalojen hyvinvointi on jo lähtökohtaisesti otettava kasvatustiheyden, kasvuympäristön ja tainnutus- sekä lopetuskäytäntöjen osalta paremmin huomioon.

Onnistumalla kehittämään hyviä metodeja ja edistämällä mahdollisesti myös sertifikaattien käyttöönottoa, on luomutuotanto tulevaisuudessa yksi mahdollinen kilpailuvaltti Suomen vesiviljelylle. Luomutuotannossa on kuitenkin huolehdittava siitä, että kalat lääkitään asianmukaisesti, mikäli niiden hyvinvointi muussa tapauksessa vaarantuisi.

Kalojen hyvinvoinnin ja terveyden osalta on tuotu esiin tarve lisätä kalojen hyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävää tutkimusta. Tässä yhteydessä mainitaan muun muassa tiedon tarve vaihtoehtoisista tainnutusmenetelmistä hiilidioksiditainnutukselle, kalojen optimaalisesta kasvatustiheydestä, kalojen kasvatusympäristön virikkeellistämisestä sekä uusista eläinperäisistä arviointimenetelmistä kalojen hyvinvoinnin toteutumiseen. Pidämme näitä tutkimuskohteita tärkeinä ja kiitämme, että ne on otettu mukaan strategiaan.

Kalojen hyvinvoinnin kehittämistyöllä tavoitellaan jatkuvaa hyvinvoinnin kehitystä ja tarkoitus on laatia suositus kalojen hyvinvoinnin varmistamiseksi. Jatkuvuus kehittämisessä on tärkeää, sillä vesiviljely alana uudistuu EU:ssa vauhdilla ja Suomen on pysyttävä kalojen hyvinvointikehityksessä mukana ja mieluiten edelläkävijänä. Hämärän peittoon jää vielä tässä vaiheessa se, kuinka sitova suunniteltu suositus on alan yrityksille, ja miten sen painoarvoa pitäisi tulkita suhteessa etenkin kalojen osalta löyhään eläinten hyvinvointilainsäädäntöön.

Välittömästi käynnistettäviin toimenpiteisiin kuuluvat myös tuki yrityksille kalojen hyvän terveystilanteen ylläpitämiseksi sekä tutkimus- ja kehitystoimet kalatautilanteen hallintaan ja ennaltaehkäiseviin toimiin. Nämä edellä mainitut toimet ovat arvokkaita ja toivomme, että tutkimuksen kautta myös kalojen kasvatuksen aikaista elämänlaatua pystytään tulevaisuudessa kehittämään hyvän terveystilanteen ylläpitämisen ohella.

Kiitämme vielä lopuksi ohjelman laatijoita edellä mainittujen asioiden ohella siitä, että koemme tullemme asiassa hyvin kuulluksi. Kalojen hyvinvointi on nyt huomioitu periaatteellisella tasolla aivan uudella tavalla ja toivomme, että tämä muutos johtaa tulevaisuudessa myös konkreettisiin parannuksiin kalojen hyvinvoinnissa.

White Kati
SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry